

25 december 2021, Kerstmis
Eerste lezing: Jesaja 52,7-10
Evangelielezing: Johannes 1,1-18

Homilie

Eindelijk Kerstmis! We hebben er vier weken verlangend naar uitgekeken en nu is het er: het feest van Gods menswording. Het feest dat families samenbrengt en overal ter wereld vele christenen op de been brengt in de middernachtmis en op kerstdag. We hebben ons een hele advent lang erop voorbereid door ons te bezinnen, door te bidden en door ons in te zetten voor anderen. Week na week hebben we een adventskaars ontstoken en ons innerlijk klaargemaakt om Jezus te ontvangen. Onze vreugde op deze dag is intens omdat God mens geworden is om van heel de mensheid eenheid te maken en om zich te laten kennen. Onze vreugde is intens omdat God zijn volk op aarde nabij gekomen is om midden onder hen te leven.

Zoals wij een takje kunnen enten op een boom zo wil God het goddelijke enten op het menselijke. God wil ons nieuwe wortels geven zodat wij kunnen leven van zijn liefde en kracht, van zijn wijsheid en inzicht. Paus Leo de Grote heeft ooit gezegd: "Christen ken je waardigheid. Je hebt deel aan de goddelijke natuur, keer dan ook niet terug naar de vroegere armzaligheid en leef niet beneden je waardigheid". Die waardigheid vieren wij op die dag.

De eerste lezing wordt genomen uit de tweede deel van Jesaja (Jes 52,7-10). Het is een besluit van de profetie over de terugkeer van de ballingen naar Jerusalem. Het is een duistere tijd vol verdriet, geweld en verlatenheid. Uiteindelijk komt het volk Israël tot inzicht dat het de ballingschap aan zichzelf te wijten heeft. Ze hebben immers het verbond van God met Israël, met voeten getreden en tenslotte verbroken. Dit gedrag speelt een rol in de hele geschiedenis van Israël. Men moet daarom gered worden niet alleen uit fysieke ballingschap maar ook uit een soort ballingschap van onwetendheid en geestelijk verblindheid. God die zijn volk niet in de steek laat heeft in zijn goedheid besloten een einde te maken aan de ballingschap en weer aanwezig bij zijn volk te zijn. Deze beslissing van God beantwoordt de profeet Jesaja met een vreugdezang die wij in de eerste lezing horen. "Uw God regeert! Hoort! Uw torenwachters verheffen hun stem, zij jubelen tegelijk want zij zien, oog in oog, de terugkeer van de Heer naar Sion. Barst los in jubel, allen samen, puinen van Jeruzalem, want de Heer heeft zijn volk getroost; Hij heeft Jeruzalem verlost. De Heer heeft zijn heilige arm ontbloot voor de ogen van alle volkeren; en alle grenzen der aarde hebben het heil van onze God aanschouwd". De werkelijkheid van dit vreugdelied van Jesaja schetst Johannes in zijn proloog (Joh 1,1-18).

"Het woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond" (Joh 1,14), zegt hij. Hiermee vat Johannes samen wat er gebeurt met Kerstmis: de menswording van God. God heeft een menselijke gestalte aangenomen in de persoon van Jezus van Nazareth en is mens geworden. Hij is dichtbij zijn volk gekomen om midden onder hen te wonen en om de mensheid opnieuw met zich te verzoenen.

De menswording van God betekent dus voor ons dat wij gericht zijn naar God en naar de mens, dat wij ons luisterend openstellen naar God en naar de mens, dat wij tijd nemen voor God en tijd geven aan de mensen. Het betekent ook dat God in ons hart mag geboren worden en in het werk van onze handen. Wij zijn het, die Hem als zwangere Maria in al zijn broosheid mogen dragen. Wij zijn het, die als Jozef dat weerloze kind laten opgroeien. Wij zijn het, die net als de herders in dit kind Gods aanwezigheid kunnen herkennen. En wij zijn het, die als ster de ander naar Jezus kunnen oriënteren.

Johannes legt in zijn proloog ook de nadruk op het licht om te tonen dat Kerstmis niets anders is dan het feest van het Licht. Hij zegt: "Het Ware Licht dat iedereen verlicht, kwam in

de wereld, en Hij was het licht der mensen. Hij schijnt in de duisternis maar de duisternis nam het niet aan. ...de wereld erkende hem niet. ...de wereld aanvaarde hem niet.” (Joh 1,9-10). Dit licht is het licht van God en tegelijkertijd God zelf. Hij is het licht voor ons zoals de ster het licht was voor de herders en de koningen. Wanneer wij Hem als het licht der wereld aanvaarden en erkennen, dan zullen we mensen van God worden; mensen die in het licht wandelen en die van het licht getuigen. Wat is Kerstmis anders dan dat licht aannemen, dat licht doorgeven, dat licht in ons hart en om ons heen brengen.

Mogen we, niet alleen op deze bijzonder dag maar ook voor de komende dagen, mens worden aan onze medemensen, het licht zijn voor mensen die in de duisternis zitten. Mogen we vrede sluiten, vergiffenis schenken, relaties vernieuwen en conflicten bijleggen.

Ik wens u allen van harte een zalig kerstfeest.

Emmanuel Tomfiah